

สู้หรือถอย! เมื่อเป็นโรคสะเก็ดเงิน

รศ.นพ.ป่วน สุทธิพิณิชธรรม

ภาควิชาวิชาตจวิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สายตรงสุขภาพกับศิริราชฉบับนี้ มาพร้อมกับชื่อโรคแปลกๆ ที่ผู้อ่านไม่ค่อยรู้จักกัน “สะเก็ดเงิน” ครับ

โรคสะเก็ดเงิน (Psoriasis) นั้น เป็นโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรังชนิดหนึ่ง พบได้ทั้งเพศชายและหญิง ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการของโรคเมื่ออายุ 30-40 ปี มีผู้เป็นโรคนี้ประมาณร้อยละ 1-3 ของประชากรทั่วโลก สาเหตุของโรคเกิดจากความผิดปกติทางพันธุกรรมเป็นพื้นฐาน มีปัจจัยแวดล้อมหลายอย่างกระตุ้นให้เกิดอาการแสดงทางผิวหนังและข้อ

อาการผื่นผิวหนังอักเสบมีหลายรูปแบบที่พบบ่อย คือ ผื่นผิวหนังอักเสบเป็นปื้นแดง ลอกเป็นขุย เป็นๆ หายๆ คนไข้บางรายเป็นเฉียบพลัน แล้วผื่นก็หายไป บางรายเป็นผื่นผิวหนังอักเสบเรื้อรัง ความผิดปกติอื่นๆ ที่อาจพบ คือ เล็บผิดปกติ หรือมีอาการปวดข้อตามหลังอาการผื่นผิวหนังอักเสบเรื้อรัง ผู้ป่วยน้อยรายที่มีอาการปวดข้อนำมาก่อน บางครั้งอาจเกิดขึ้นพร้อมๆ กับอาการผื่นผิวหนังอักเสบ พบมากในวัยผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก

ทำไมถึงเรียกสะเก็ดเงิน

ที่ชื่อ “โรคสะเก็ดเงิน” เพราะลักษณะของผื่นจะเป็นปื้นหรือตุ่มสีแดง ขอบเขตชัดเจน บนผิวของผื่นผิวหนังอักเสบจะมีสะเก็ดสีขาวคล้ายเงินปกคลุมอยู่ เมื่อแกะเกาสะเก็ดให้หลุดลอกออกจากผื่นจะเห็นจุดเลือดออกบนผิวของผื่นที่อักเสบแดง ซึ่งเป็นลักษณะจำเพาะของโรคนี้ ผู้ป่วยบางรายอาจไม่มีตุ่มหรือปื้นแดงที่มีสะเก็ดสีขาวให้เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะของโรค

ปัจจัยที่ทำให้อาการกำเริบ

- ความเครียด เป็นสาเหตุสำคัญและพบบ่อยที่สุดประมาณร้อยละ 70
- การแกะเกา เสียดสี ขูดขีดผิวหนัง
- ได้รับสารเคมีที่เป็นพิษ เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเสพยาเสพติด
- ติดเชื้อใช้หวัด หรือเชื้อผิวหนังอื่น ๆ

พบอาการของโรคที่อวัยวะใดบ้าง

โรคสะเก็ดเงินจะเกิดอาการกับอวัยวะต่างๆ หลายแห่งดังนี้

1. ผื่นหนังตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า

บางรายมีตุ่มหรือปื้นผื่นหนังอักเสบเฉพาะที่คืออก เข่า แขน ขา เพียง 2-3 แห่งเท่านั้น หรืออาจเป็นผื่นผื่นหนังอักเสบบริเวณข้อพับ เช่น ขาหนีบ ร่องก้น มีตุ่มหนองตามฝ่ามือฝ่าเท้าหรือเฉพาะที่ปลายนิ้วมือหรือเท้าคนไข้ที่มีอาการรุนแรง จะมีผื่นผื่นหนังอักเสบแดงทั่วทั้งตัวและลอกเป็นสะเก็ด อันเป็นสาเหตุของการเสียโปรตีนไปกับสะเก็ดผื่นหนัง นอกจากนี้ยังเสียความร้อนในร่างกายหรือน้ำทางผื่นหนังมากกว่าปกติ ทำให้อ่อนเพลีย หนาวสะท้าน เพราะเสียความร้อนออกทางผื่นหนังตลอดเวลา บางรายเป็นไข้ ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ เกิดตุ่มหนองกระจายทั่วตัว

2. เล็บมือและเล็บเท้า

เล็บของคนไข้จะมีความผิดปกติได้หลายรูปแบบ เช่น ผื่นเล็บเป็นหลุมเล็กๆ จนถึงเล็บผิดปกติรูขรุขระทั้งเล็บ นอกจากนี้บางรายอาจมีเล็บหนา เป็นขุยขาวใต้เล็บ เล็บล่อน เป็นต้น

3. ข้อต่อของแขนขาทุกตำแหน่ง รวมทั้งข้อกระดูกสันหลัง

อาการข้ออักเสบมักเกิดตามหลังผื่นผื่นหนังอักเสบเรื้อรังที่เป็นมานานนับปี หรืออาจเกิดพร้อมๆ กับผื่นผื่นหนังอักเสบ ผู้ป่วยส่วนน้อยที่มีอาการทางข้ออักเสบนำมาก่อน ข้อที่เกิดการอักเสบบ่อยๆ คือ ข้อนิ้วมือส่วนปลาย ข้อมือ ข้อศอก ข้อเข่า ข้อกระดูกคอ โดยทั่วไปหากไม่ได้รับการดูแลรักษาที่ถูกต้องจะเกิดการพิการของข้อตามมาได้

การรักษา

ปัจจุบันได้มีการพัฒนายาใหม่ ๆ ทั้งยาทาและยารับประทานที่ได้ผลดีในการรักษาเป็นจำนวนมาก วิธีรักษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1. ผื่นเป็นน้อย ผื่นผื่นหนังอักเสบไม่เกิน ร้อยละ 10 ของพื้นที่ผื่นหนัง จะใช้ยาทาเป็นหลัก ยาทาในกลุ่ม สเตียรอยด์ เป็นยาที่แพทย์ทั่วไปนิยมใช้รักษาโรคสะเก็ดเงินมากที่สุด เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการรักษาสูง ได้ผลเร็ว สะดวกในการใช้ ราคาไม่แพงนัก และไม่ระคายเคือง ถ้าใช้ในระยะเวลาสั้นมักจะไม่เกิดผลเสียที่รุนแรง แต่ถ้าใช้สเตียรอยด์ชนิดแรงติดต่อกันเป็นเวลานานอาจทำให้เกิดผลเสียได้ เช่น ผื่นหนังฝ่อ หลอดเลือดขยายตัว ผื่นแตก ผื่นขาว และการติดเชื้อ นอกจากนี้โรคยังกลับเป็นซ้ำได้ ดังนั้นการใช้ยาดังกล่าวควรจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ ถ้าจะซื้อใช้เองต้องมีความรู้เรื่องยาสเตียรอยด์เป็นอย่างดี

2. ผื่นเป็นมากเกิน ร้อยละ 10 – 20 ของพื้นที่ผื่นหนัง จำเป็นต้องใช้ยารับประทานและใช้แสงแดดเทียมในการรักษา ข้อจำกัดที่สำคัญของการใช้แสงแดดเทียมคือ คนไข้ต้องมารับการรักษาที่โรงพยาบาลประมาณ 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 2-3 เดือนติดต่อกัน

แม้ว่าโรคสะเก็ดเงินจะไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ด้วยยาและเทคโนโลยีสมัยใหม่ แต่

ถ้าได้รับการดูแลรักษาจากแพทย์อย่างถูกวิธีร่วมกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่องของ
คนไข้ อาการต่างๆ ของโรคก็จะหายไป ที่ รพ.ศิริราช จึงจัด “โครงการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน
แบบครบวงจรด้วยจิตวิญญาณ” ผู้สนใจสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกวันพุธที่ 4 ของเดือน ตั้งแต่
เวลา 13.00 – 15.00 น.ที่ห้องประชุมเมระนี เทียนประสิทธิ์ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 9 รพ.ศิริ
ราช สอบถามรายละเอียด โทร. 02 419 7380 -1, 02 419 4332 – 3